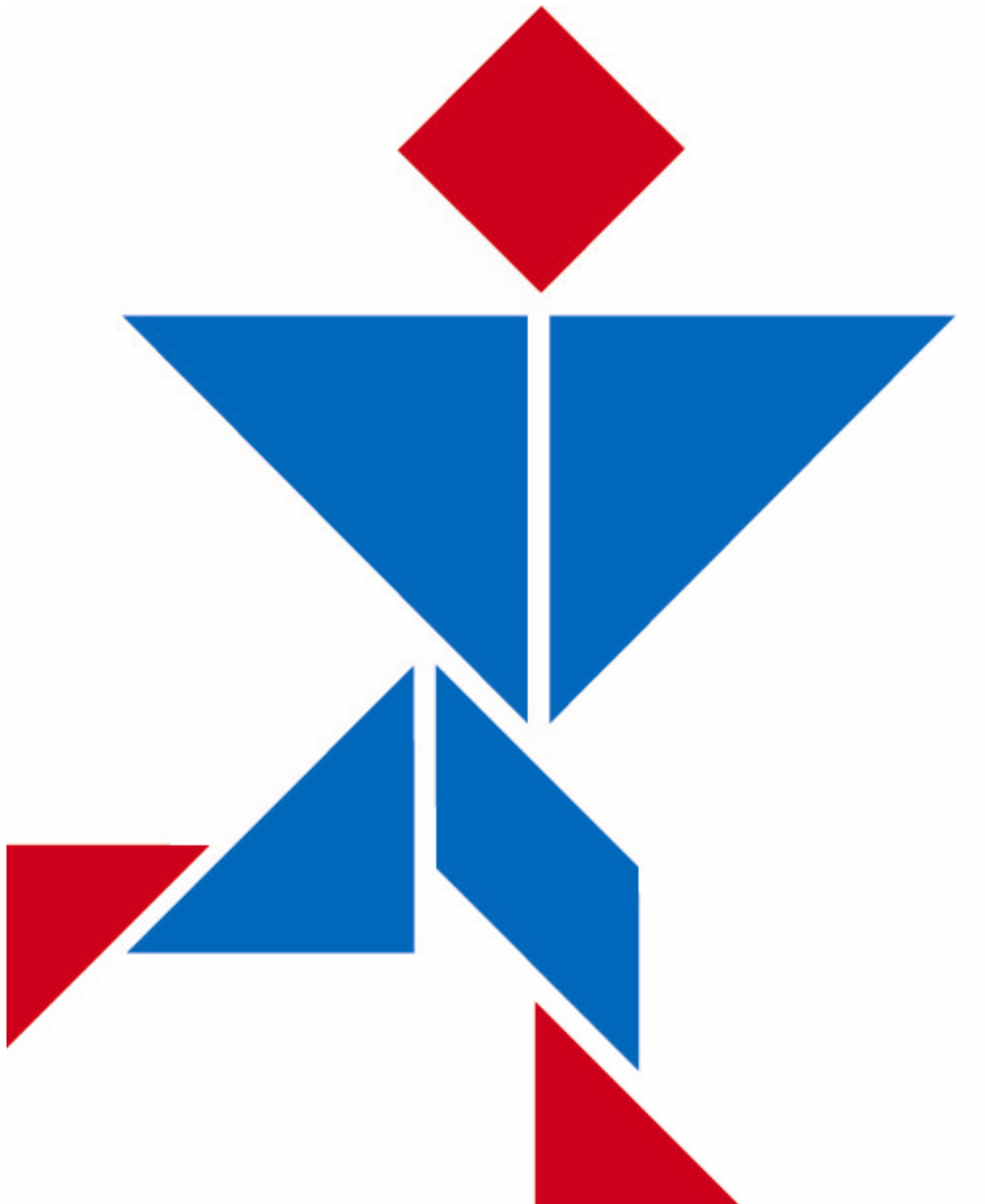

Zorgplan

Koningin Beatrixschool

2011-2012

1 Inhoudsopgave

1	Inhoudsopgave	2
2	Inleiding	3
3	Algemene zaken rondom de zorg	4
3.1	Contacten ouders	4
3.2	Dossiervorming:	4
3.3	Jeugdgezondheidszorg	5
3.3.1	Logopedie	5
3.4	Huiswerk	6
3.5	Overgang naar het Voortgezet Onderwijs	6
3.6	Zorg bij aanmelding nieuwe kinderen.....	6
3.6.1	Instroom van kleuters.....	7
3.6.2	Instroom van leerlingen van een andere basisschool	7
3.6.3	Kinderen met een rugzak	8
4	Zorg op onze school	11
4.1	Signalering	12
4.1.1	Cito Leerling VolgSysteem (LVS).....	12
4.2	Diagnosticeren	13
4.3	Opstellen van een handelingsplan	15
4.3.1	Groepsbespreking.....	15
4.4	Remediëren / Speciale begeleiding.....	15
4.5	Evalueren	16
4.6	Eventuele vervolgstappen	17
4.6.1	Aanmelding externe zorg	17
4.6.2	Leerling gebonden financiering (LGF).....	19
4.6.3	Stappenplan Leerling Gebonden Financiering	20
5	Samenvatting: “Kwaliteitskenmerken van de Zorgstructuur”	21

2 Inleiding

Wij streven in ons onderwijs naar een optimale begeleiding van alle kinderen. Dit betekent dat we rekening willen houden met de beperkingen, mogelijkheden en talenten van elk kind. Indien er kinderen zijn die onvoldoende profiteren van het aangeboden onderwijs is het van belang deze kinderen zorg op maat te geven. Deze zorg heeft als doel ondersteuning te bieden zodat het kennisniveau van het kind optimaal wordt aangesproken en het kind daarbij een positief gevoel van welbevinden behoudt en zich sociaal opgenomen blijft voelen in de groep. De groepsleerkracht signaleert d.m.v. observaties en/of toetsen kinderen die in een groep achterblijven of juist sneller gaan. De leerkracht kan ook gedrag signaleren dat kan wijzen op sociaal-emotionele en/of lichamelijke problemen. Het is een moeilijke taak voor een leerkracht om met al die verschillen tussen kinderen rekening te houden. Hij/zij staat hier gelukkig niet alleen voor.

Op onze school heeft een leerkracht de taak van intern begeleider (I.B.-er). Zij inventariseert, coördineert, organiseert en controleert de specifieke onderwijskundige hulp die sommige kinderen nodig hebben. Deze taak omvat ook het adviseren van en het contact houden met alle betrokken begeleiders en instanties die zich bezighouden met de onderwijskundige hulp voor een bepaald kind. Eén leerkracht heeft de taak van Remedial Teacher (RT-er). Deze RT-er helpt de kinderen die daadwerkelijk extra hulp nodig hebben. De I.B.-er heeft ook zitting in een bovenscholings overlegorgaan aangaande de leerlingenzorg. Zowel in een overlegorgaan van de CPOB scholen in Culemborg, alle CPOB scholen en het samenwerkingsverband van onze regio.

De RT-er geeft gedurende een bepaalde periode extra hulp aan het kind voor het vakgebied waarin dat kind extra onderwijskundige hulp nodig heeft. Soms wordt ook de medewerking van ouders gevraagd. Steeds meer krijgen onze leerlingen, indien nodig, RT van de eigen leerkracht in de groep. Dit bijvoorbeeld tijdens het zelfstandig werken. We gaan dan ook werken aan groepsplannen en groepsoverzichten zodat de hulp nog meer op groepsniveau in de klas komt te liggen.

3 Algemene zaken rondom de zorg

Hieronder staan de algemene zaken rond de zorg op onze school.

3.1 Contacten ouders

Contacten worden op de volgende wijze onderhouden:

- Voorlichting over de zorg op onze school wordt gegeven bij het aanmeldingsgesprek en tijdens de informatieavonden per groep voor alle ouders van de school.
- Voor nieuwe kinderen op school volgt na 6 weken een gesprek van ongeveer een uur met de leerkracht van uw kind, we noemen dit het zogenaamde 6-wekengesprek.
- Twee maal per jaar ontvangen de ouders een schriftelijke rapportage van de vorderingen van hun kind.
- Drie maal per jaar worden de ouders uitgenodigd om met de groepsleerkracht de ontwikkeling van hun kind te bespreken in een tien-minuten-gesprek;
- Er is twee keer per jaar een kijkavond. Tijdens deze kijkavond kunnen de ouders samen met de kinderen naar school komen om in alle klassen te gaan kijken. Het werk en de projectzaken kunnen dan bekeken worden maar natuurlijk ook alle methodes. Tijdens de kijkavond zijn de leerkrachten natuurlijk ook aanwezig.
- Als u een leerkracht wat uitgebreider wilt spreken over uw kind, kunt u daarvoor altijd een afspraak maken.
- Natuurlijk kan het ook voorkomen dat de leerkracht u uitnodigt voor een gesprek over uw kind, naast bovengenoemde bijeenkomsten

De contacten met ouders van kinderen met leer- en ontwikkelingsproblemen verlopen als volgt:

- Uitgangspunt is altijd mondeling contact met de ouders over de gesignaleerde problemen in een zo vroeg mogelijk stadium;
- Ouders worden geïnformeerd door de leerkracht als nader diagnostisch onderzoek en begeleiding nodig zijn;
- Ouders worden geïnformeerd en geven toestemming voor nader onderzoek door een externe deskundige.

3.2 Dossiervorming:

Door de jaren heen krijgen verschillende groepsleerkrachten de zorg over uw kind. Om die zorg zoveel mogelijk vloeiend te laten verlopen wordt belangrijke informatie over uw kind opgeschreven en verzameld in het leerling-dossier. Zo kan informatie van voorgaande jaren nog eens nagekeken worden. In het dossier zitten persoonsgegevens zoals die u bij

aanmelding hebt opgegeven, verslagen van gesprekken, individuele toetsverslagen, handelingsplannen, verslagen van externe instanties en andere zaken aangaande het kind. Van ieder kind wordt er op het aantekeningenblad informatie vastgelegd. Dit kunnen korte opmerkingen zijn over het kind, verwijzingen naar verslagen in het dossier, opmerkingen van de schoolarts/logopediste en opmerkingen van korte oudergesprekken. Dit blad wordt bewaard in het dossier. Elke leerkracht spreekt aan het eind van het schooljaar of aan het begin van het nieuwe schooljaar de kinderen door met de nieuwe leerkracht. Het leerlingdossier blijft altijd op school en wordt bewaard in een afgesloten kast. Leerlingdossiers zijn slechts toegankelijk voor direct betrokkenen. U mag dit dossier wel inzien als u daar behoefte aan heeft. Vraagt u dit dan even aan de intern begeleider.

3.3 Jeugdgezondheidszorg

Elke zes weken is er een sociaal verpleegkundige bij ons op school aanwezig. Hier kunt u terecht om uw zorgen, vragen of twijfels over de opvoeding te bespreken. U krijgt advies en samen wordt gezocht naar een geschikte aanpak. Indien nodig wordt u verwezen naar een andere instantie die u verder kan helpen. Er zijn geen kosten verbonden aan het bezoek aan de sociaal verpleegkundige. Vanzelfsprekend worden alle vragen vertrouwelijk behandeld. Ook vinden de Preventieve Gezondheids Onderzoeken (PGO) plaats. Dit gebeurt bij de kleuters in groep 2 en later nog eens in groep 7. Het onderzoek in groep 2 wordt gedaan door de jeugdarts en de doktersassistente. De sociaal verpleegkundige doet het onderzoek in groep 7. De kinderen worden hiervoor opgeroepen door de GGD.

3.3.1 Logopedie

Aan onze school is een logopedist van de GGD Rivierenland verbonden: Monique Boon. Logopedie is alles wat te maken heeft met de (mondelijke) communicatie. Daarbij gaat het natuurlijk om het spreken, maar ook om het begrijpen van wat een ander zegt. Een logopedist houdt zich bezig met alles wat met spreken en begrijpen te maken heeft. Logopedie is meer dan spraakles alleen. Goed leren spreken en begrijpen is voor een kind van groot belang. Het is noodzakelijk voor een goede ontwikkeling. Ook beïnvloedt het de leerprestaties, zoals het lezen en schrijven. Bovendien is goed communiceren in het dagelijks leven onmisbaar. Om na te gaan of de kinderen goed spreken en begrijpen, komen zij allemaal eenmaal aan de beurt voor een algemeen onderzoek, ook wel de logopedische screening genoemd. Dit gebeurt op 5-jarige leeftijd. Na dit onderzoek informeert de logopedist de ouders en de leerkracht over het resultaat van de screening. Wanneer logopedische hulp gewenst is kan deze hulp bestaan uit:

- herhaling van de screening

- verwijzing voor logopedische behandeling door een logopedist in de vrije vestiging

3.4 Huiswerk

Af en toe zal aan de kinderen werk voor thuis meegegeven worden. Dit kan zijn ter ondersteuning en extra hulp die een kind krijgt. Maar vanaf groep 4 krijgen alle kinderen huiswerk mee. Voor de groepen 4 en 5 gaat het om de spellingsafspraken die uw kind thuis nog eens kan oefenen. Groep 5 krijgt ook topografie mee. Vanaf groep 6 wordt in voorbereiding op het voortgezet onderwijs huiswerk meegegeven. De hoeveelheid huiswerk wordt in groep 7 en 8 uitgebreid. Het gaat om huiswerk op het gebied van: aardrijkskunde (waaronder topografie), geschiedenis, biologie, spelling, begrijpend lezen en Engels. De leerkracht van de groepen 7 en 8 mailt ook altijd het huiswerk naar de ouders zodat u op de hoogte bent van wat uw kind wanneer moet doen.

3.5 Overgang naar het Voortgezet Onderwijs

In november vindt er een informatieve Scholenmarkt plaats, waar kinderen uit groep 8 en hun ouders voorgelicht worden over de verschillende richtingen en scholen in het voortgezet onderwijs. In de maanden januari en februari zijn er op verschillende scholen Open Dagen die kinderen en hun ouders zelf kunnen bezoeken en we gaan ook met de klas op scholenbezoek. Het advies van de school over de aanmelding van uw kind bij een van de scholen voor voortgezet onderwijs is gebaseerd op het beeld dat de school zich in de loop van de jaren van uw kind gevormd heeft. Dit beeld wordt m.n. gevormd door observaties, rapportages, methodische toetsgegevens, leerlingvolgsysteemgegevens, de entreetoets in groep 7, het drempelonderzoek en de Cito-Eindtoets. In maart worden de ouders van de kinderen uit groep 8 uitgenodigd voor een adviesgesprek. Na aanmelding op de school voor voortgezet onderwijs, zal er een gesprek plaatsvinden tussen de leerkracht van groep 8, de IB-er en de brugklascoördinator. In dit gesprek worden alle aangemelde kinderen besproken.

3.6 Zorg bij aanmelding nieuwe kinderen

We onderscheiden twee soorten aanmeldingen van nieuwe leerlingen. Enerzijds gaat het om kinderen die voor het eerst naar een basisschool gaan en anderzijds om kinderen die, om wat voor reden dan ook, wisselen van basisschool. Beide trajecten worden hieronder beschreven. Daarnaast staat ook beschreven hoe we omgaan met kinderen met een rugzak die bij ons op school komen.

3.6.1 Instroom van kleuters

De contactpersoon voor nieuwe leerlingen (vierjarigen en leerlingen die op een latere leeftijd van elders naar onze school komen) is de adjunct directeur. Wanneer ouders belangstelling hebben voor onze school, kunnen zij een afspraak maken voor een gesprek op school.

Tijdens het gesprek wordt ook de school bekeken en zal hen tevens een schoolgids meegegeven worden. De feitelijke aanmelding vindt plaats via het inschrijfformulier dat bij de schoolleiding of de administratieve kracht te verkrijgen is. De schoolleiding beslist over de toelating van de kinderen. Zodra bekend is in welke groep en bij welke leerkracht het kind kan komen, wordt dit meegedeeld aan de ouders.

Om de overgang van thuis naar school wat gemakkelijker te maken, mogen de kinderen die bijna 4 jaar worden, alvast 10 dagdelen komen wennen in de klas waar ze geplaatst worden. De kinderen krijgen hiervoor tijdig een persoonlijke uitnodiging.

Wij streven er naar om de kleutergroepen zo zorgvuldig mogelijk in te delen. Bij aanmelding van een kind wordt er via een oudergesprek informatie ingewonnen over de toekomstige leerling. Ook wordt toestemming gevraagd om informatie in te winnen bij de peuterspeelzaal. Er wordt specifiek gevraagd naar eventuele redenen tot zorg over de ontwikkeling van het kind. Indien het aantal zorgkinderen in een bepaalde groep te groot wordt, kan het voorkomen dat een kind niet aangenomen wordt. Bij twijfel vindt altijd een extra oudergesprek plaats. Nadat een kind zes weken bij ons op school heeft gezeten nodigt de leerkracht de ouders/ verzorgers uit voor een gesprek. Hierin worden de eerste indrukken over het kind, de ouders en de leerkracht besproken.

3.6.2 Instroom van leerlingen van een andere basisschool

Bij aanmelding tijdens de schoolloopbaan hanteren we de volgende stappen:

- Oudergesprek door directeur of Intern begeleider;
- Informatie inwinnen bij de vorige school door directeur of Intern begeleider;
- Bepaling van pedagogisch-didactisch niveau kan onderdeel zijn van de aanname. Dit om te bepalen in welke groep het kind het beste op zijn plek is. Deze bepaling zal gedaan worden door de Intern begeleider
- Indien het aantal zorgkinderen in een bepaalde groep te groot wordt, kan het voorkomen dat een kind niet aangenomen kan worden. Bij twijfel vindt een extra oudergesprek plaats.
- Bij besluit tot aanname volgt bespreking van het kind tijdens een teamvergadering;
- Nadat een kind zes weken bij ons op school heeft gezeten worden ouders/ verzorgers uitgenodigd voor een gesprek met de leerkracht. Hierin worden de eerste indrukken van het kind, de ouders en de leerkracht besproken.

Kinderen die later instromen bij ons op school mogen in overleg met de nieuwe leerkracht natuurlijk ook een dagdeel meedraaien met hun nieuwe klasgenoten.

3.6.3 Kinderen met een rugzak

Elke aanmelding van een kind met een rugzak staat op zichzelf en zal op een zorgvuldige manier worden beoordeeld. Het uitgangspunt is, dat onze school de opvang van LGF-kinderen (rugzak-kinderen) een waardevol gegeven vindt. Als we moeten beslissen over toelating, houden we er uiteraard rekening mee of we wel de nodige deskundigheid in huis hebben om het kind een verantwoorde opvang te bieden. Tevens bekijken we of de groep nog een extra zorgleerling kan hebben. We willen op een goede manier bijdragen aan de optimale ontwikkeling van het kind. Onze school staat positief tegenover het integreren van leerlingen met een ontwikkelingsstoornis. Dit echter alleen wanneer het kind, net als alle andere kinderen, zich op onze school gelukkig kan voelen.

Voorwaarden voor toelating van kinderen met een ontwikkelingsstoornis:

Het kind:

- is in staat te functioneren binnen het pedagogisch klimaat van de school;
- is in staat het onderwijs met extra hulp te volgen;
- is door het gedrag geen risico voor zichzelf en voor zijn omgeving;
- is hanteerbaar zindelijk;
- is in staat emotionele aansluiting te vinden met groepsgenoten.

De ouders:

- zijn actief betrokken in het proces van aanname en uitvoering;
- zijn bereid en in staat te assisteren bij activiteiten, zoals excursies, schoolreisjes, e.d.;
- dragen zorg, dat de school wordt geïnformeerd over de medische ontwikkeling van het kind.

Wanneer blijkt, dat aan één of meerdere voorwaarden niet kan worden voldaan, dan volgen gesprekken tussen de ouders, de school en de ambulantbegeleiders van het kind. Als uit deze evaluatiegesprekken blijkt, dat het kind:

- zich niet meer gelukkig voelt op school
- en/ of geen emotionele aansluiting kan vinden met andere kinderen op school
- en/of zich niet meer ontwikkelt

verlenen de ouders volledige medewerking aan overplaatsing naar een andere school

voor hun kind. Dit geldt ook, als de school de zorg niet meer kan bieden, die het kind nodig heeft.

De groep:

- de samenstelling van de groep dient zodanig te zijn, dat ieder kind zich veilig kan voelen en emotioneel aansluiting kan vinden
- de eventuele fysieke belasting dient acceptabel te zijn voor de leerkracht en de groep

De school:

- binnen de zorgstructuur dient het kind met een ontwikkelingsstoornis goed opgevangen te kunnen worden, waarbij het team achter de toelating van het kind staat;
- het team en/of de groepsleerkrachten krijgen de mogelijkheid de benodigde kennis, passend bij de handicap, te verwerven;
- de school draagt er zorg voor, dat de ouders van een rugzakleerling wordt gevraagd of de andere ouders van de groep ingelicht mogen worden over de reden van de rugzak.

De procedure:

- gesprek met de ouders van het kind met een ontwikkelingsstoornis
- indien het kind van een andere school komt: gesprek met de huidige school van het kind
- indien het kind van een andere school komt: eventueel bezoek aan de huidige school
- kennismaking met het kind
- inwinnen van informatie over de ontwikkelingsstoornis
- eventueel 2e gesprek met de huidige school
- afweging van directeur of Intern begeleider of het kind past binnen de voorwaarden
- informeren van groepsleerkrachten, waar het kind in de groep komt
- informeren van het team
- directeur of Intern begeleider draagt zorg voor de invulling van de extra formatie
- besluitvorming op teamvergadering n.a.v. voorstel IB/directie/groepsleraar
- directeur of Intern begeleider informeert ouders en huidige school
- uitwerken van het handelingsplan met alle betrokkenen (kind/ ouders/ groepsleerkracht/ RT-er/ IB-er/ ambulant begeleider van expertisecentrum)
- bespreken, vaststellen en ondertekenen van het contract tussen school, ouders en ambulant begeleider

- leerling komt kennismaken en een aantal dagen meedraaien

4 Zorg op onze school

Wij vinden het erg belangrijk dat het onderwijs zoveel mogelijk op maat gesneden is voor elk kind. In de eerste plaats komt dit tot uiting in de groep. Dit wil zeggen dat er binnen de groep nadrukkelijk rekening gehouden wordt met de verschillen die er zijn tussen kinderen.

Kinderen die extra uitleg nodig hebben krijgen die tijdens de verlengde instructie. De leerstof wordt op het niveau van het kind verwerkt. Dat betekent dat een kind dat meer aankan extra werk heeft op een hoger niveau en een kind dat wat minder aankan werkt op een wat lager niveau. De leerkracht houdt met behulp van toetsen goed in de gaten of alle kinderen de minimum doelen behalen.

Wanneer toch blijkt, dat binnen de groep een kind niet meer op zijn/ haar niveau geholpen kan worden, treedt ons zorgplan in werking.

Alle kinderen waarvoor extra hulp nodig is, komen in aanmerking voor speciale zorg. Dat zijn dus niet alleen kinderen die het niveau niet aankunnen, maar ook kinderen die er juist ver bovenuit steken (bijvoorbeeld meerbegaafden). In alle gevallen zal de school de ouders hier in een gesprek over informeren.

Kinderen die in aanmerking komen voor zorg op maat zijn:

- kinderen die achterstanden vertonen op bepaalde vak/vormingsgebieden, hetzij door specifieke omstandigheden, hetzij door leerproblemen of leerstoornissen;
- kinderen die werkhoudingproblemen en concentratieproblemen laten zien;
- kinderen die zich sociaal-emotioneel of gedragsmatig niet goed ontwikkelen;
- kinderen die bijzonder goede resultaten behalen en waarbij sprake is van een ontwikkelingsvoorsprong;
- kinderen die bij een goede cognitieve ontwikkeling minder goede resultaten laten zien, met andere woorden: kinderen die onderpresteren.

In de zorg voor onze kinderen onderscheiden we op school een zestal fasen:

- 1) signaleren / opsporen van risicokinderen
- 2) diagnosticeren / doen van nader onderzoek
- 3) opstellen van een handelingsplan
- 4) remediëren / speciale begeleiding
- 5) evaluatie van de effecten van die speciale begeleiding
- 6) eventueel vervolgstappen

4.1 Signalering

De eerste signalering vindt plaats in de groep, door de leerkracht zelf. Deze signalering kan spontaan plaatsvinden (naar aanleiding van observaties), of systematisch (door middel van toetsen of systematische observaties door de leerkracht).

Ook worden er methodeonafhankelijke toetsen afgenomen van het Cito. Door middel van al deze toetsen en observaties worden kinderen gesignaleerd.

We maken voor de signalering dus gebruik van:

- observaties door de leerkrachten in de groepen
- Observaties en screeningslijsten
- Methodegebonden toetsen
- AVI-leestoetsen (groep 3 t/m 8)
- Cito-toetsen

Methode gebonden toetsen en observaties worden door de eigen leerkracht gedaan. De AVI-toets en DMT-toets wordt door de RT-er afgenomen bij alle kinderen vanaf groep 3 totdat AVI plus bereikt is. Cito-toetsen worden door de eigen leerkracht afgenomen. Alle Cito-scores worden in de computer gezet. Hierna worden de gegevens door de IB-er en leerkracht verwerkt en geïnterpreteerd.

Twee of drie keer per jaar wordt door de leerkracht en de IB-er de groep doorgesproken. Hierbij wordt ook de EGGO⁺ lijst besproken. EGGO⁺ is een gedrags- werkhouding-observatie lijst die van alle leerlingen bijgehouden wordt (zie voorbeeld in zorgmap). In dit overleg worden alle leerlingen besproken.

In de jaarplanning van de zorgstructuur worden jaarlijks alle toetsmomenten opgenomen (zie zorgmap).

4.1.1 Cito Leerling VolgSysteem (LVS)

Vanaf het moment dat een kind bij ons op school komt, volgen wij zijn/haar ontwikkeling nauwkeurig totdat het kind van school gaat.

Wij maken op onze school gebruik van de volgende (Cito-)toetsen:

- Ordenen (groep 1 en 2)
- Taal voor kleuters (groep 1 en 2)
- Drie-Minuten-Toets (technisch lezen) (groepen 3 t/m 8)
- Luisteren (groep 3, 4, 5 en 6)
- Rekenen en Wiskunde (groep 3 t/m 8)
- Schaal Vorderingen Spellingvaardigheid (SVS) (groep 6 t/m 8)

- Spelling (groep 3, 4 en 5)
- Begrijpend Lezen (groep 3 t/m 8)
- Entreetoets 7 (groep 7)
- Eindtoets (groep 8)
- Drempelonderzoek (groep 8)
- AVI

De toetskalender is opgenomen in de zorgmap (zie ook zorgmap). De ruwe scores van de toetsen worden ingevuld op de desbetreffende formulieren daarna worden ze ingevoerd door de leerkracht in Esis. De overzichten van de resultaten worden aan de Intern begeleider uitgereikt. Leerkrachten maken, eventueel in samenwerking met de Intern begeleider, een analyse van de resultaten. Door analyse van de resultaten van deze gegevens krijgen we een beeld van de vorderingen en de eventuele problemen die de kinderen ondervinden bij het leerproces.

Voor alle groepen geldt het volgende:

- Registratie van leerlinggegevens zitten in de groepsmap;
- De groepsleerkrachten gaan bij de Cito-spellingstoets de fouten invoeren die de kinderen gemaakt hebben. Dit gaan ze doen bij de kinderen die een D of E hebben gescoord.
- Totaaloverzicht van de toetsresultaten, gemaakt door de IB-er, gaat mee naar de volgende groep (zie zorgmap);
- groepen worden doorgesproken met de IB-er.

4.2 Diagnosticeren

Bekeken wordt op welke onderdelen of categorieën de problemen zich voordoen. Hierbij wordt gebruik gemaakt van de aanwijzingen die bijvoorbeeld in de handleidingen van de Cito-toetsen gegeven worden.

Na de signalering van risicokinderen op de verschillende ontwikkelingsgebieden wordt overgegaan tot diagnosticeren. Dit wordt gedaan door de eigen leerkracht, de remedial teacher of intern begeleider. Zij kunnen hierbij gebruik maken van toetsen uit de orthotheek.

De meest gebruikte toetsen, naast de hierboven genoemde Cito-toetsen, staan in het schema hieronder weergegeven:

Onderwerp	Voor wie/ wat?	Welke toetsen?
Technisch lezen	Leerlingen groep 3 die grote problemen hebben met leren lezen	Struiksmā en van der Leij. Uit het boek: Diagnostiek van technisch lezen en aanvankelijk spellen. Hier worden de deelvaardigheden die nodig zijn om te leren lezen en spellen getoetst.
	Leerlingen uit hogere groepen	de Brus de Klepel Toetsen worden met elkaar vergeleken.
	Leerlingen met mogelijk dyslexie	Delen uit het FIK-2 onderzoek. Dit wordt samen met een orthopedagoge van Marant besproken en beoordeeld. Hierna volgt nog een aanvullend onderzoek door Marant.
Begrijpend lezen	Alle leerlingen	Pravoo, de leesbegripsvragen bij de AVI-oude kaarten. Begrijpend leestesten van Aarnoutse.
Rekenen	Vaststellen van het reken vaardigheidsniveau van de technische bewerkingen.	NTR- de Niveau Test Rekenen.
	Reken vaardigheidsniveau van het toepassend rekenen	NTR – toepassend. Dit zijn meer de redactiesommen.
	Mate van automatisering	TTR (Tempo Toets Rekenen).
	zwakke rekenaars vanaf groep 3	DLE-Test rekenen en wiskunde (Teije de Vos)
Spelling	vanaf groep 3	PI-dictee, vernieuwde versie van Jan Geelhoed en Pieter Reitsma af.
Sociaal-emotionele ontwikkeling	alle leerlingen	EGGO-plus van Luc Koning.
Taal ontwikkeling	Alle leerlingen	TAK – Onderbouw TAK – Bovenbouw

4.3 Opstellen van een handelingsplan

Indien blijkt, dat speciale begeleiding van een kind gewenst is, wordt door de eigen leerkracht (eventueel in overleg met de IB-er) een handelingsplan opgesteld. De uitvoering van dit handelingsplan geschiedt door de eigen leerkracht binnen de groep. Een handelingsplan bestrijkt in de meeste gevallen een periode van zo'n 3 maanden en kan na de evaluatie verlengd worden.

Dit handelingsplan kan een individueel kind, een groepje kinderen of zelfs de gehele groep betreffen. We zijn in een overgangsfase van het maken van individuele handelingsplannen naar groepshandelingsplannen. Dit doen we mede aan de hand van de éénzorgroute.

Van belang is om het handelingsplan SMART op te stellen. Dit wil zeggen: **s**pecifiek (precies het onderdeel benoemen), **m**etbaar (toetsresultaat) en **a**ceptabel (is het haalbaar voor dit betreffende kind). Daarnaast moet het ook **r**ealistisch (is het toepasbaar binnen de mogelijkheden van de school) en **t**ijdgebonden (periode van..tot..) zijn (zie zorgmap voor voorbeeld).

Bij de hulp kunnen materialen uit de orthotheek worden ingezet. De orthotheek bevindt zich in de ruimte van de RT-er. Uit de methoden kan vrij worden gekopieerd en boeken kunnen, met medeweten van de RT-er, worden geleend. Leerkrachten die een methode of boek lenen uit de orthotheek, maken hiervan een aantekening op de uitleenlijst. De orthotheek bestaat voornamelijk uit remediërend materiaal op het gebied van rekenen, technisch- en begrijpend lezen, spelling, motorische ontwikkeling en gedrag. Op het gebied van versnelling of verdieping is er met name materiaal op het gebied van techniek, rekenen, lezen en andere talen.

4.3.1 Groepsbespreking

Elk jaar zijn er verschillende groepsbesprekingen. Deze zijn in de jaarplanning van het team opgenomen. De bespreking is met de leerkracht(en) en de IB-er. In deze bespreking worden die kinderen besproken waarvan door middel van signalering aanleiding is.

Belangrijk is ook dat ook de zorgleerlingen regelmatig geëvalueerd worden.

4.4 Remediëren / Speciale begeleiding

Leerkrachten brengen ouders op de hoogte van de extra zorg die hun kind ontvangt. In de oudergesprekken is het van groot belang dat niet alleen de zorgfactoren, maar ook de talenten en sterke kanten benadrukt worden. Wij vinden dan ook dat een goede samenwerking tussen ouders en school op het gebied van extra ondersteuning bijdraagt aan

een positieve ontwikkeling. Van alle oudergesprekken wordt een aantekening gemaakt in het dossier. Wanneer het over afspraken gaat zal het formulier "Oudergesprekken" ingevuld worden (zie zorgmap), zodat de gesprekspunten later geen aanleiding geven tot onduidelijkheid.

Doordat we in een overgangsfase zitten zullen alle aantekeningen in de papieren dossiers aanwezig zijn. Daarnaast proberen we zoveel mogelijk zaken ook in te voeren in Esis.

In de groepen kan differentiatie plaats vinden. We bieden onderwijs waarin tegemoet wordt gekomen aan verschillen tussen kinderen, hierbij rekening houdend met de basisbehoeften van elk kind. Concreet betekent dit bij ons dat de leerkracht tijdens periodes van zelfstandig werken tijd besteedt aan instructie aan (zorg)kinderen. Nieuwe leerkrachten of invallers worden door middel van de zorgmap op de hoogte gesteld van de uitgangspunten en afspraken die hierbij gelden.

We zijn bezig met het werken naar instructies op verschillende niveau's.

- Algemene instructie voor alle kinderen. Kinderen die deze stof al beheersen kunnen tijdens deze instructie al zelfstandig aan het werk.
- Instructie aan de instructietafel gericht op de kinderen die extra uitleg nodig hebben en op de kinderen die een eigen leerlijn volgen.
- Instructie aan de kinderen die bezig zijn met verrijkingsstof.

Indien de extra hulp in de klas onvoldoende effect heeft, wordt het kind besproken tijdens de groepsbespreking met de intern begeleider. Naar aanleiding van deze bespreking kan er besloten worden dat naast de hulp van de leerkracht in de klas ook extra hulp ingezet zal worden door de remedial teacher. Wanneer een kind RT krijgt worden de ouders hiervan op de hoogte gesteld. De RT richt zich met name op de onder- en middenbouw, omdat daar het meest effect te behalen is. De RT-er houdt bij wat er behandeld is met de kinderen. Ook wordt getoetst wat het effect is van de extra hulp die geboden is. Ook worden er voor de kinderen die RT-hulp hebben een begeleidings- of handelingsplan gemaakt.

4.5 Evalueren

Na een periode van minimaal tien weken wordt geëvalueerd of de aangeboden ondersteuning, aangegeven in het handelingsplan, voldoende is geweest. Tijdens de groepsbespreking wordt het handelingsplan besproken en wordt bekeken of het kind in aanmerking komt voor remedial teaching (zie hierboven). In een volgend gesprek wordt er gekeken of de speciale begeleiding effect heeft gehad en of voortzetting van deze

behandeling wenselijk is. De klassikale toetsgegevens worden verzameld in de groepsmap van de leerkracht.

Groepsbesprekingen vinden voor elke groep minimaal twee maal per jaar plaats; voor de rapporten uitreiking. De data van deze besprekingen zijn eveneens opgenomen in de jaarplanning. Indien nodig heeft de groepsleerkracht of IB-er overleg in de tussenliggende periode. Dit kan zijn naar aanleiding van uitslagen van Cito-toetsen en/ of methodegebonden toetsen of observaties.

4.6 Eventuele vervolgstappen

Indien al deze inspanningen onvoldoende resultaten opleveren, kunnen vervolgstappen worden ondernomen.

Wanneer tijdens het schooljaar blijkt dat een kind, ondanks extra begeleiding, op meerdere vakgebieden een leerachterstand houdt, kan het soms nodig zijn dat dit kind een leerjaar nog eens overdoet. Voor kinderen die sterk vooruit lopen op het gemiddelde leertempo en te weinig uitdaging vinden in de verrijkingsstof, is er na onderzoek de mogelijkheid om een groep over te slaan. Daarnaast is er een plusklas (zie onze website voor de folder). Op dit moment zitten er 8 kinderen in de verschillende plusklassen. Tevens zijn we bij 2 kinderen in het aanmeldingstraject naar een plusklas (toetsingen etc).

4.6.1 Aanmelding externe zorg

Bij bepaalde leer-, emotionele en/of lichamelijke ontwikkelingsproblemen doen we een beroep op de hulp van gespecialiseerde deskundigen, zoals schoolarts, fysiotherapeut, logopedist, huisarts, medisch specialisten, psycholoog en orthopedagoog. Dit kan verlopen via bepaalde instanties, zoals het speciaal basisonderwijs, de GGD, Bureau Jeugdzorg of de schoolbegeleidingsdienst Marant Educatieve Diensten.

Wij maken gebruik van de schoolbegeleidingsdienst Marant in Elst. Door Marant krijgt iedere school een schoolbegeleider toegewezen. Vijf à zes keer per jaar komt de schoolbegeleider op school voor consultatieve leerling besprekingen. Dit zijn gesprekken tussen de orthopedagoog van Marant, de Intern begeleider en indien noodzakelijk de groepsleerkracht. Wij kunnen dan vragen stellen over kinderen waar zorg over bestaat. En welke extra hulp wij het beste kunnen gaan bieden.

In enkele gevallen zal Marant een nader onderzoek afnemen bij een kind. Het kan gaan om een intelligentieonderzoek of persoonlijkheidsonderzoek. Dit altijd in overleg met en alleen na toestemming van de ouders.

Het onderzoek vindt plaats op school. De orthopedagoog heeft voorafgaande aan het onderzoek een gesprek met de ouders van het desbetreffende kind. Na het onderzoek bespreken we de resultaten met orthopedagoog, ouders, Intern begeleider en de leerkracht(en).

De school kan ook de hulp inroepen van een gespecialiseerde veldmedewerker van bijvoorbeeld Auris of de Julianaschool op het gebied van taal, lezen, motoriek, autisme, sociaal-emotionele ontwikkeling en hoogbegaafdheid. De observatieverslagen van deze externen worden ook besproken met de ouders. Verslagen worden opgeborgen in het dossier.

Voor observaties in de groep en pedagogisch-didactische onderzoeken moeten ouders vooraf toestemming verlenen. Eventuele toestemmingsformulieren worden bewaard in het dossier van het kind.

Soms geven ouders de voorkeur aan extern onderzoek en behandeling door een particuliere instantie. Hoe dit precies in z'n werk gaat, kan de I.B.-er u vertellen.

Verslagen van onderzoeken en behandelingen worden eveneens in het dossier bewaard.

Onze school maakt deel uit van een Samenwerkingsverband Primair Onderwijs. Dit is overeenkomstig de Wet Primair Onderwijs welke sinds 1998 van kracht is. Het belangrijkste doel van de wet is dat de school zorgt voor een goed systeem, waarin de zorg voor het kind gerealiseerd wordt. Uitgangspunt is dat de speciale zorg voor kinderen als een gezamenlijke verantwoordelijkheid moet worden gezien. Daarom zijn scholen georganiseerd in een Samenwerkingsverband. De scholen in zo'n verband dragen gezamenlijke zorg voor de inrichting van één geheel van voorzieningen. Ons Samenwerkingsverband heet "Samverkan" en hierin werken 17 basisscholen en één school voor speciaal basisonderwijs samen. Het beleid van het Samenwerkingsverband richt zich vooral op het uitbreiden van de zorgmogelijkheden van de basisscholen. Het kunnen omgaan met verschillen tussen kinderen is hierbij een belangrijk aandachtspunt.

Als mocht blijken dat de ondersteuning van een kind tot onvoldoende resultaten leidt bestaat er voor de ouders de mogelijkheid om het kind aan te melden bij de Permanente Commissie Leerlingzorg (PCL) van het Samenwerkingsverband Samverkan. Deze commissie heeft als taak te onderzoeken of voor het kind een plaats in de school voor Speciaal Basisonderwijs

(SBO) noodzakelijk is.

De basisschool levert, met toestemming van de ouders, de benodigde informatie middels een onderwijskundig rapport. Daarin staat minimaal beschreven waarom de school van mening is dat het kind niet op de reguliere basisschool kan worden begeleid en wat de school eraan heeft gedaan om een verwijzing te voorkomen.

De commissie kan de volgende beschikkingen afgeven:

- positieve beschikking voor plaatsing op de school voor speciaal basisonderwijs.
- geen beschikking voor plaatsing op de school voor speciaal basisonderwijs.

In beide gevallen worden de ouders schriftelijk op de hoogte gebracht. Het antwoord is voorzien van een motivatie.

Verzoeken om een kind aan te melden kunnen ouders rechtstreeks doen aan:

Samverkan Permanente Commissie Leerlingzorg. Meer informatie kunt u krijgen bij de Intern begeleider.

4.6.2 Leerling gebonden financiering (LGF)

Niet altijd verloopt de ontwikkeling en opvoeding van kinderen zoals ouders hadden gehoopt. Bij sommige kinderen is al direct vanaf de geboorte duidelijk dat er iets aan de hand is. Bij andere kinderen manifesteert zich dat pas later. Allerlei onderzoeken worden gedaan en voor ouders is dat vaak een moeilijke en onzekere tijd. Na de diagnose komen ouders vaak voor meerdere beslissingen te staan. Ook de schoolkeuze is dan van belang.

Met de inwerkingtreding van de Wet op de Leerling Gebonden Financiering per 1 augustus 2003 (Wet LGF), in de wandelgangen "Rugzak" genoemd, krijgen ouders meer vrijheid bij de schoolkeuze: speciaal of regulier. Als ouders kiezen voor de reguliere school, dan gaat het geld dat nodig is voor het kind om dit onderwijs te volgen, als het ware met hem mee in een rugzakje naar de school van de keuze van de ouders.

De rugzak is dus bedoeld voor kinderen met een handicap die extra voorzieningen nodig hebben om regulier onderwijs te kunnen volgen. Een onafhankelijke commissie beoordeelt welke vorm van speciaal onderwijs het beste is voor een kind, of dat een kind in aanmerking kan komen voor een leerling gebonden budget, ofwel rugzak.

Vanuit Regionale Expertisecentra (REC's) wordt ambulante begeleiding gegeven aan reguliere basisscholen die een kind met een handicap hebben opgenomen. Er zijn vier soorten REC's (ook wel clusters genoemd):

- 1) voor kinderen met visuele handicaps (cluster 1)
- 2) voor dove en slechthorende kinderen en kinderen met ernstige spraakmoeilijkheden (cluster 2)

- 3) voor kinderen met een lichamelijke en/of verstandelijke handicap (cluster 3)
- 4) voor zeer moeilijk opvoedbare kinderen, kinderen met psychiatrische problemen of gedrags-stoornissen (cluster 4).

REC's hebben tot taak om de ouders op hun verzoek te ondersteunen bij de aanmelding van hun kind voor indicatiestelling, bij completering van het dossier, bij het zoeken van een passende school en bij het opstellen van het handelingsplan. Op school worden daarna maatregelen getroffen om deze kinderen te begeleiden. U kunt hierbij denken aan individuele begeleiding, begeleiding in kleine groepjes of begeleiding in de klas zelf.

4.6.3 Stappenplan Leerling Gebonden Financiering

- 1) Ouders vragen formulieren aan bij Cluster 1, 2, 3 of 4
- 2) Ouders en school vullen formulieren in. Voor school is dat het onderwijskundig rapport. De school levert ook recente handelingsplannen aan en onderbouwt de aanvraag met steekhoudende argumenten, waarom dit kind in aanmerking komt voor plaatsing op een clusterschool of voor een rugzak.
- 3) Ouders sturen alles op naar Commissie van Indicatiestelling(CVI). CVI beoordeelt en geeft beschikking af op datum.
- 4) Ouders bepalen welke school de gelden krijgt. Ouders brengen direct een kopie van de beschikking bij de gekozen school (regulier of clusterschool). Hierop staat het kind-nummer vermeld, wat noodzakelijk is voor de aanvraag.
- 5) De betreffende school moet dan vervolgens stappen ondernemen (eventueel met behulp van de betreffende cluster) om het geld aan te vragen bij de Centrale Financiële Instellingen (CFI) van het ministerie van onderwijs.
- 6) Na 6 weken moet de school een Terugmeldformulier hebben ontvangen. Zo niet dan moet de school aan de bel trekken bij CFI. De begeleiding vanuit de desbetreffende cluster wordt namelijk pas in gang gezet als er een Terugmeldformulier is.
- 7) CFI keert geld uit met terugwerkende kracht vanaf de datum van beschikking.
- 8) De school stelt een leerkracht aan (per kind enkele uren per week) en koopt leermiddelen van het rugzakgeld (rond de 800 Euro per kind per jaar).

Al deze stappen staan beschreven op de website van het samenwerkingsverband:

www.samverkan.nl

5 Samenvatting: “Kwaliteitskenmerken van de Zorgstructuur”

<p><i>Algemene voorwaarden van de zorg</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> - Er is een intern begeleider op school aanwezig - Er is een functie/taakaanduiding van de intern begeleider aanwezig - Er is een plaatsvervangend intern begeleider aanwezig. Hiermee wordt de continuïteit gewaarborgd. - Er is een remedial teaching aanwezig - Er is structureel werkoverleg tussen intern begeleider en de directie - De directie geeft ruimte voor beleidsvorming. - De intern begeleider en directie analyseren jaarlijks de effecten van het zorgsysteem van de school - Op school is een orthotheek aanwezig - De cyclus van planmatig handelen voor de leerlingenzorg in de basisschool wordt gehanteerd - Er zijn duidelijke afspraken over het beheer en gebruik van leerlinggegevens volgens de wet ‘Bescherming persoonsgegevens’
<p><i>Het leerlingvolgsysteem</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> - Er is een leerlingvolgsysteem (LVS) aanwezig - Voor de afname van de toetsen is een toetskalender opgesteld (zie zorgmap) - De groepsleerkracht is verantwoordelijk voor de toetsgegevens - Er is een LVS voor de sociaal emotionele ontwikkeling - De toetsresultaten worden op groepsniveau en op individueel niveau geanalyseerd - Observaties en toetsresultaten zijn van invloed op de planning van het onderwijs in de volgende periode
<p><i>Zorg op groepsniveau</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> - Er vinden minimaal 2 keer per jaar een groepsbespreking plaats. - Bij deze bespreking zijn tenminste aanwezig de groepsleerkracht(en) en de intern begeleider - De afspraken worden vastgelegd en in de volgende bespreking geëvalueerd
<p><i>Individuele leerlingenzorg</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> - Er is sprake van systematische observatie en registratie van de vorderingen van kinderen, het opstellen van een handelingsplan en een gesprek met ouders/verzorgers - Er zijn leerlingenbespreking, collegiale consultatie en/of interne ondersteuning en gesprek met ouders - Men kan nadere consultatie van leerkrachten SBO, netwerk intern begeleiders, GGD, schoolarts en Marant inschakelen - Indien dit niet helpt: onderzoek na toestemming van ouders - Er is duidelijkheid over de procedures rond: aanvraag rugzakfinanciering, plaatsing op een andere basisschool of plaatsing op school voor speciaal onderwijs
<p><i>Samenwerking met derden</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> - De school maakt gebruik van consultatieve leerlingbegeleiding - De school maakt indien nodig gebruik van Preventieve Ambulante Begeleiding (PAB) van het SBO en clusters - De school benut de kwaliteiten van de andere scholen - Er wordt deelgenomen aan netwerken